N°. 4854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 1 MEI.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien : 35 Cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 30 April.

Aan onzen Eerwaarden Broeder Gregorius aartsbisschop van Munchen-Freisingen.

PIUS P. P. IX.

(Slot.)

Op deze en schier ontelbare andere goddelijke uitspraken steunend, hebben de Heilige Vaders in het verkondigen van de leering der Kerk altijd zorg gedragen het begrip der goddelijke zaken, dat krachtens de natuurlijke rede aan allen gemeenschappelijk is, wel te onderscheiden van die kennis der waarheden, die door den H. Geest in het geloof wordt medegedeeld. Zij hebben aanhoudend geleeraard, dat ons door het geloof worden veropenbaard in Christus de geheimen, die niet alleen boven het bereik der menschelijke wijsbegeerte, maar zelfs boven het natuurlijk begrip der Engelen verheven zijn, en die, alhoewel door goddelijke veropenbaring gekend en door het geloof ontvangen, nog steeds met den heiligen sluijer des geloofs overtogen en in eene ware duisterheid gehuld blijven, zoolang wij, verre van God, in dit sterfelijk leven der ballingschap wandelen.

Uit dit alles is bewezen, dat de stelling van genoemden Frohschammer — die niet aarzelt te beweeren, dat alle geloofspunten der christelijke godsdienst zonder onderscheid het voorwerp zijn der natuurlijke wetenschap of der wijsbegeerte, en dat de menschelijke rede, slechts geschiedkundig ontwikkeld, in staat is door haar natuurlijk vermogen en beginsel tot de ware wetenschap van alle ook de meest verborgen geloofswaarheden op te klimmen, mits die dogmata als voorwerp aan de rede eens voorgesteld zijn, — gansch en geheel strijdig is met de leer der Katholieke Kerk. Daarenboven is er nog in de vermelde schriften van dezen schrijver eene meening overheerschend, die openlijk aandruischt tegen het gevoelen en de leering der Katholieke Kerk. Hij kent de filozofie eene vrijheid toe, die men niet eene vrijheid der wetenschap, maar eene allezins af te keuren en niet te gedoogen losbandigheid der filozofie dient te noemen.

Na een onderscheid tusschen den wijsgeer en de wijsbegeerte te hebben vooropgesteld, kent hij den wijsgeer het regt en de verpligting toe zich aan dat gezag, dat hij zelf voor wettig zal erkend hebben, te onderwerpen; maar van dat regt zoowel als van die pligt verklaart hij de wijsbegeerte ontheven, en wel dermate, dat hij zonder de minste acht te slaan op de veropenbaarde leering, vooruit zet, dat de wijsbegeerte zich aan geen gezag kan noch mag onderwerpen. Dit zou geduld en misschien aangenomen kunnen worden, als zulks alleen gezegd werd nopens het regt dat de filozofie heeft even als de andere wetenschappen, van te werken volgens hare beginselen of methode, en hare gevolgtrekkingen te benutten, als die vrijheid bij dit haar regt van niets in zich op te nemen, wat aan haar vreemd is of wat zij niet zelf volgens hare eigene wetten verworven heeft, bepaald bleef. Maar de regtmatige vrijheid der wijsbegeerte moet hare grenzen kennen en eerbiedigen.

Het zal niet alleen aan den wijsgeer, maar ook aan de wijsbegeerte nooit of nimmer geoorloofd zijn iets te zeggen, wat tegenstrijdig is met alles, wat Gods veropenbaring en de Kerk leeraart, noch iets van dit alles te betwijfelen, om reden dat hij het niet begrijpt; noch het oordeel te verwerpen, dat het gezag der Kerk goed vindt, over eene tot nog toe vrije gevolgtrekking der wijsbegeerte uit te spreken. Daarbij komt nog, dat dezelfde schrijver die vrijheid, of liever gezegd die teugelloosheid der filozofie, met zulk eene vermetelheid en zulk eene hardnekkigheid vergt, dat hij durft zeggen, dat de Kerk niet alleen de wijsbegeerte niet mag bestraffen, maar dat ze zelfs moet dulden de dwalingen der wijsbegeerte, aan haar zelve overlatende zich te verbeteren, waaruit volgt, dat de wijsgeeren noodzakelijker wijze aan deze vrijheid der wijsbegeerte deelachtig en aldus van alle wet ontheven zijn.

Wie ziet niet in, dat zoodanige meening en leering van genoemden Frohschammer met alle kracht afgekeurd, verworpen, ja gedoemd moet worden?

De Kerk, uit kracht hare goddelijke instelling, moet het haar toevertrouwde pand des goddelijken geloofs met de grootste zorgvuldigheid bewaren, onvervalscht en ongeschonden. Zij moet met de grootste oplettendheid onverpoosd waken voor het heil der zielen; zij moet met de grootste naauwgezetheid alles verwijderen en doen verdwijnen, wat tegen het geloof strijdt, of het heil der zielen, op welke wijze ook, eenigzins in gevaar brengt. Het is dan ook daarom, dat de Kerk, krachtens de magt, haar door haren goddelijken Stichter verleend, niet slechts het regt, maar tevens en voornamelijk de verpligting heeft, van niet te dulden, van te verbieden en te doemen alle dwalingen, indien de zuiverheid der leer en het heil der zielen zulks vragen, en dat het elken wijsgeer, die zoon der Kerk wil blijven, even als aan elke wijsbegeerte ten pligt is, nimmer iets te leeren, wat in strijd is met de leer der Kerk, en datgene te herroepen, waaromtrent hem de Kerk zal gewaarschuwd hebben. De leering, die het tegenovergestelde leert, noemen en verklaren wij gansch valsch te wezen, en ten hoogste beleedigend voor het geloof zelven, voor de Kerk en voor haar gezag.

Na dit alles oplettend overwogen te hebben, na de zienswijze van O. E. B. de kardinalen der H. R. K. die met het onderzoek der boeken belast zijn, ingewonnen te hebben, keuren Wij af en doemen Wij uit eigen beweging na zekere kennisneming en rijp overleg, met al de kracht van onze apostolische magt, de genoemde geschriften van den priester Frohschammer, als inhoudende stellingen en leeringen, die betrekkelijk valsch en voor de Kerk, haar gezag en hare regten beleedigend zijn, en willen, dat ze door allen als afgekeurd en gedoemd worden gehouden. Wij hebben dan ook aan meer gemelde Kongregatie bevel gegeven, die werken op de lijst der verboden boeken te stellen.

Terwijl wij U dit besluit doen berigten, kunnen wij niet nalaten, Eerwaarde Broeder, de groote droefheid onzer ziel uit te drukken, daar wij den schrijver dezer werken, onzen zoon, die zich anders voor de Kerk verdienstelijk had kunnen maken, zien toegeven aan eene ongelukkige inspraak des harten, een weg inslaan, die niet tot heil en zaligheid voert, en hem verder en verder van het regte pad zien afdwalen. Zijn ander werk, over „het worden der menschelijke zielen", is reeds voorheen veroordeeld geworden; hij heeft zich niet onderworpen. Hij heeft niet gevreesd diezelfde dwaling nogmaals in deze geschriften te leeraren, wat meer is, hij heeft onze kongregatie van den Index met hoon en smaad bejegend, en heeft daarenboven nog vele andere zaken, in zijn vermetelheid en leugentaal, tegen de manier van handelen der Kerk, in het midden gebragt.

Dat alles is van zulk een aard, dat wij wel met regt en reden aan onze verontwaardiging hadden kunnen toegeven. Maar wij willen nog niet de gevoelens van vaderlijke liefde jegens hem afleggen, en daarom sporen wij U, Eerwaarde Broeder aan, hem te willen kenbaar maken ons vaderlijk hart, onze grievende droefheid, waarvan hij de oorzaak is; hem te willen waarschuwen en aansporen dat hij onze stem, die de stem des algemeenen Vaders is, gehoor te geven. Dat hij, zooals het een zoon der Katholieke Kerk voegt, tot beter inzigt kome, en ons allen aldus tot vreugde strekke, en hij zelf het geluk ondervinde, hoe zalig men is, niet in het genieten eener ijdele, verderf aanbrengende vrijheid, maar in den Heere aan te kleven, wiens juk zoet en wiens last ligt is, wiens uitspraak rein is en in het vuur beproefd, wiens oordeelen regt en in zich zelven geregtvaardigd, en wiens wegen barmhartigheid en waarheid zijn.

Wij maken ons aldus gaarne deze gelegenheid ten nutte, om u nogmaals onze welwillendheid jegens u te betuigen en te bevestigen.

Ten onderpand willen wij, dat u verstrekke onze apostolische zegen, dien wij, met de innigste toegenegenheid des harten, aan u, E. B., en aan de schapen, uwer zorge toevertrouwd, allerliefderijkst verleenen.

Gegeven te Rome, bij St-Pieter, den 11n December 1862, het 17e jaar van ons Pausschap.

PIUS P.P. IX.

Aan het verslag der Kommissie van Rapporteurs, over het gevoelen der Eerste Kamer, nopens het wetsontwerp tot regeling van het middelbaar onderwijs ontleenen wij het volgende.

Sommige leden zagen veel bezwaar in de kosten, die door het wetsontwerp aan de gemeenten werden opgelegd, die reeds zwaar belast zijn.

Omtrent de uitsluiting der latijnsche scholen of gymnasiën buiten het gebied dezer wet waren de gevoelens verdeeld. Door verscheidene leden werd het bij de voordragt te dien opzigte aangenomen beginsel goedgekeurd. Zij konden daaraan allezins hun zegel hechten. Anderen zagen daarin vele bedenkingen. Zij zouden gewenscht hebben dat, tot rigtige beoordeeling van deze vraag, althans in hoofdtrekken ware aangeduid, hoe de Regering zich voorstelt dat, bij eene nadere regeling van het hooger onderwijs, de wijze zal worden bepaald waarop het onderwijs en de opleiding van nog zoo jeugdige leerlingen in de kennis der oudheid zal zijn ingerigt.

Vrij algemeen vereenigde men zich met de zienswijze der Regering, dat de Grondwet den gewonen wetgever met betrekking tot regeling van den omvang en het doel van het middelbaar onderwijs geheel vrij gelaten heeft. Verscheidene leden konden echter het gevoelen niet beamen, dat zij die zich aan de studie der oude talen wijden, reeds daardoor geacht moeten worden eene vorming tot geleerden te beoogen en uit dien hoofde eene geheel andere soort van opleiding behoeven?

Andere leden, die zich met het beginsel der wet in dit opzigt beter konden vereenigen, zouden ook gaarne de zienswijze der Regering omtrent eene eventueele regeling van het hooger onderwijs op dit punt hebben gekend. Zij waren echter van gevoelen, dat het welligt uit een praktisch oogpunt verkieslijker te achten is, dat men voor alsnog van die kennis is verstoken gebleven. Immers het gevolg van zoodanige mededeelingen van de zijde der Regering zou waarschijnlijk geweest zijn, dat daaromtrent over en weder veel geredeneerd zou zijn geworden, zonder tot eenig bepaald besluit te kunnen geraken.

Voor zoover de thans besproken regeling kan beschouwd worden als tegemoetkoming aan een gewetensbezwaar van de zijde eener godsdienstige gezindheid, verklaarden onderscheidene leden haar niet af te keuren.

Ook werd de strekking der wet door vele leden geoordeeld al te zeer doordrongen te zijn van een geest van centralisatie. Men wees op onderscheidene van hare bepalingen, die in de bevoegdheid en de vrijheid van gemeentebesturen al te zeer schijnen in te grijpen.

De Eerste Kamer heeft heden de wet op de afkoopbaarstelling der tienden *verworpen* met 33 tegen 13 stemmen.

H. H. M. M. de Koning en de Koningin, alsmede Z. K. H. de Prins van Oranje en gevolg zijn heden ruim half drie ure met een extra trein aangekomen. Na aan het paleis afgestapt te zijn, verschenen de vorstelijke personen op het balkon, op minzame wijze de luide kreten en teekenen van belangstelling der talrijke volksmenigte beantwoordende, die zich op den Dam bevond.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is aangeboden een wetsontwerp tot vaststelling van uitgaven wegens verstrekkingen door het departement van Marine, dienst 1863. Het strekt daartoe, om uit de gelden wegens door het departement van Marine gedane verstrekkingen in 's Rijks schatkist voorhanden, ten behoeve van dat departement, voor de dienst van 1863 beschikbaar te stellen een bedrag van ƒ32,575.141.

Door de amsterdamsche sub-kommissie tot oprigting van een nationaal gedenkteeken voor 1813, is een cirkulaire verzonden, waarin de stadgenooten tot bijdragen worden aangespoord.

In de heden gehouden vergadering van den gemeenteraad is ingekomen, een brief van de kommissie tot oprigting van het „Muzeum Koning Willem de Eerste,"

... de voorloopige mededeeling van haren wensch, ... muzeum een geschikt terrein worde bestemd, ... van B. en W. gesteld tot preadvies. De ... verordening op petroleum en al de daartegen ... adressen zijn in handen gesteld van de kommissie voor de strafverordeningen tot onderzoek en preadvies.

Alvorens de vergadering gesloten werd, rigtte de heer Rijnders tot den wethouder voor de financiën de vraag, of het waar is, dat het komitee tot oprigting der *Amsterdamsche kanaalmaatschappij* stappen heeft gedaan bij het gemeentebestuur, opdat van wege de stad de volteekening der leening zou bevorderd worden.

De heer Corver Hooft antwoordde, dat het feit waar is: het komitee heeft zich gewend tot B. en W. met verzoek, dat van stadswege op de eene of andere wijze de leening aangevuld of wel de aanvulling bevorderd worde; dat dit alles is wat hij den raad kan mededeelen daar met betrekking tot de uitzigten die er mogten bestaan, of aan dit verzoek gevolg zal gegeven worden, nog niets kan worden geopenbaard, en hij ook de vraag om meer inlichtingen onbeantwoord moet laten. Pas veertien dagen geleden heeft hij (wethouder) deze zaak in overweging, en dringender bezigheden hebben hem belet aan het dagelijksche bestuur zijne zienswijze hierover bekend te maken, terwijl overigens het onderwerp van te veel gewigt is om er spoedig tot een besluit over te komen; hij gelooft evenwel eerlang aan B. en W. van preadvies te kunnen dienen.

Zijn wij wel onderrigt, zegt de *Middelb. Ct.* dan is aan den franschen gezant bij het nederlandsche hof door zijne regering opgedragen, om Nederland uit te noodigen zijn adhæsie te schenken aan de depêche, door den franschen minister van Buitenlandsche Zaken ten gunste der Polen aan russische regering toegezonden.

Men berigt aan de *R. Ct.* uit Leyden, dat de kommissie, welke uit de studenten benoemd was om in den kring der studerende jongelingschap het doel bevorderlijk te zijn, tot oprigting van een nationaal gedenkteeken ter herinnering aan het jaar 1813, eenstemmig voor de eer dier benoeming heeft bedankt.

Volgens de laatste opgaven is het aantal officieren in Ned. Indië 1127, terwijl er volgens de formatie 1418 moeten zijn. Het aantal manschappen bedraagt 28,936, terwijl er nog 1398 mankeerden. Onder de officieren zijn 983 Nederlanders en 85 vreemdelingen, onder de manschappen 6422 Nederlanders en 5329 vreemdelingen, de overige zijn in Indië geboren of kleurlingen. Verder zijn in Indië 6039 schutters, benevens 4264 man lijfwachten, Djayang Secars, enz. zoodat de geheele krijgsmagt met de schutterij en lijfwachten bedraagt omstreeks 40,000 man.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Kalveren 1ste kwal. ƒ 40 a ƒ 60, 2de kwal. ƒ 30 a ƒ 50; 3de kwal. ƒ 20 a ƒ 40. Schapen ƒ 20 a ƒ 28. Varkens 44 a 48 ct. per Ned. ℔.

Z. M. heeft benoemd tot burg. der gem. Sommelsdijk, mr. J. Noltheniús van Elsbroek, onder toekenning van eervol ontslag als burg. der gem. Rozenburg, en tot burg. der gem. Rozenburg benoemd C. D. Vreede.

EERSTE KAMER.

Zitting van Woensdag 29 April.

In deze zitting is beraadslaagd over de wetsontwerpen welker behandeling op heden was aan de orde gesteld.

I. Het wetsontwerp houdende voorzieningen omtrent het novaal tiendregt van het kroondomein. Hierover voerde het woord de heeren: Fransen van de Putten, van Nispen van Pannerden en de minister van Financiën.

Waarna het wetsontwerp met algemeene (36) stemmen aangenomen werd.

II. Het wetsontwerp betreffende het beheer der kroondomeinen, dat zonder beraadslaging met algemeene stemmen werd aangenomen.

III. Het wetsontwerp tot uitbreiding van art. 17 der wet van den 16 Augustus 1861 betreffende de nationale militie. Na een kleine woordenwisseling tusschen de heer van der Heim van Duivendijke en de minister van Binnenlandsche Zaken, werd het wetsontwerp met algemeene stemmen aangenomen.

IV. Het wetsontwerp tot bekrachtiging eener ordonnantie van den den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië betreffende den vrijen invoer van rijst en padi op Java en Madura, en afschaffing der regten van invoer op dat voedingsmiddel in geheel Nederlandsch Indië. Hierover voerden het woord de heer Nispen van Pannerden en de minister van Koloniën.

Het wetsontwerp werd daarna met algemeene stemmen aangenomen.

V. Het wetsontwerp tot herziening der bepalingen omtrent den accijns op het buitenlandsch gedistilleerd. De minister van Financiën gaf eenige inlichtingen waarna dit wetsontwerp met algemeene stemmen aangenomen werd.

VI. Het wetsontwerp tot bekrachtiging van den verkoop aan de nederlandsche maatschappij voor spoorwegdienst van rijksgrond, liggende in Catharijne, gemeente Utrecht. Ook dit wetsontwerp werd na eenige inlichtingen van de minister van Financiën met algemeene stemmen aangenomen.

VII. Het wetsontwerp tot voorziening in de vereffening van door de algemeene rekenkamer afgewezen vorderingen, dat zonder beraadslaging met algemeene stemmen werd aangenomen.

VIII. Het wetsontwerp tot koopbaarstelling der tienden.

De heer Boreel van Hogelanden bragt namens de kommissie voor de verzoekschriften op een adres dat onderwerp betreffende verslag uit, met welks konkluzie de Kamer zich vereenigde.

Hierover werd het woord gevoerd door de heeren Quintus, van Sisse van Yssolt, van der Heim van Duivendijke, Boreel van Hogelanden, Schimmelpenninck van der Oye en Fransen van de Putte.

Op morgen zal de behandeling worden voortgezet.

In deze zitting heeft de heer van Beeck Vollenhoven een verslag uitgebragt namens de speciale kommissie, in der tijd benoemd tot onderzoek van het adres, ingezonden door eenige leden van den gemeenteraad van Vledder, zich beklagende over eene handeling des ministers van Binnenlandsche Zaken, en van de daarop van dien minister ontvangen inlichtingen. Als konkluzie stelde de kommissie voor het bedoelde adres ter griffi neder te leggen, en afschrift van het verslag te verzenden aan den minister van Binnenlandsche Zaken.

Nog voerde hierover het woord de heeren Tonckens, en van Rhemen van Rhemenshuizen. Staande de vergadering kwam nog in een nader adres betreffende deze zelfde aangelgenheid.

'sGRAVENHAGE, 29 April. De sub-kommissie voor het monument voor 1813 is heden vergaderd geweest. De heer Groen van Prinsterer heeft geschreven, dat hij zijn ontslag nam als lid, vermits de hoofd-kommissie niet is afgetreden. De burgemeester is benoemd tot afgevaardigde bij de hoofd-kommissie.

— Naar men verneemt zal Z. K. H. de prins van Oranje in den voorzomer eene groote buitenlandsche reis doen.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 29 April. De *Nord* meent formeel te kunnen verzekeren, dat tusschen de kabinetten van Stockholm en St. Petersburg de beste verstandhouding bestaat.

De zitting van het Wetgevend Ligchaam is verlengd tot 7 Mei.

— 30 April. De *Moniteur* bevat de volgende berigten uit Mexiko: „Depêches van generaal Forey bevestigen dat Puebla door onze troepen ingesloten is. Het hoofdkwartier bevindt zich te Cerro San Juan. De stad is omsingeld; de kloosters zijn in forten herschapen. De bezetting wordt op 18,000 man geschat. De telegraaflijn tusschen Puebla en Mexiko is vernield. De geheele bevolking van de omstreken van Puebla is gunstig voor ons gestemd. De gezondheidstoestand van het leger laat niets te wenschen over, en de troepen zijn vol geestdrift. In verscheidene schermutselingen hebben wij de zege behaald.”

NEW YORK, 18 April. Men verzekert dat de heer Seward zich heeft verklaard ten gunste van de teruggave van het schip *Peterhoff*.

Het gerucht dat de Noordelijken ten gevolge eener vergissing op het engelsche stoomschip *Cygnet* hebben geschoten, heeft zich niet bevestigd.

Volgens berigten uit Mexiko hebben de Franschen Puebla omsingeld. Generaal Commonfort bevindt zich met zijne troepen op een halve mijl afstands van de fransche korpsen.

WEENEN, 29 April. Langiewicz is heden voormiddag, van een kommissaris van policie en de noodige wacht vergezeld, van Tischnowitz naar de boheemsche vesting Jozefstadt gebragt.

— De hier verschijnende *General Correspondenz* verklaart voor ongegrond het door verscheidene bladen medegedeeld berigt dat de Keizers van Oostenrijk en der Franschen voornemens zijn, een bijeenkomst te hebben.

TURIJN, 29 April. De *Stampa* spreekt het berigt tegen, dat eene engelsche nota betreffende de poolsche aangelegenheid ontvangen is.

De generaal Lamarmora is naar Napels vertrokken, om eene inspektiereis op de grenzen van den pauselijken staat te doen.

— In de kamer der afgevaardigden is een aanvang gemaakt met de beraadslaging over het ontwerp van wet tot wapening der nationale garde.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 April. In het Wetgevend Ligchaam is een ontwerp van wet aangekondigd, dat aan het ministerie van Binnenlandsche Zaken een krediet van 1,200,000 fr. voor het jaar 1863 openen zal ten gunste der distrikten, waar de katoennijverheid zoo zeer geleden heeft. Verder zegt men dat de zitting van dit Ligchaam weder tot 9 Mei zal worden verlengd, en dat de heer Billault het woord zal voeren bij de diskussie over de supplementaire kredieten.

— De Keizer, zegt men, zal een uitstapje naar Cherbourg doen, om het gepantserde schip *Solferino*, naar een nieuw stelsel gebouwd, in oogenschouw te nemen.

— De korte verklaringen van den heer Billault over de onderhandelingen met Rusland ten gunste van Polen, hebben die kwestie niet nader toegelicht. De taal, die de minister voerde, verschilde hemelsbreed bij vroeger, toen hij voor de Senaat die zaak besprak. Er was geen kwestie meer van grootmoedigheid en liberale bedoelingen des Tsaars. De sympathie voor Polen is algemeen en innig. Wanneer men hierbij de officieele bladen in verband brengt, die gedurig sterkere toonen aanslaan, zegt een korrespondent, dan is het niet twijfelachtig, welke gedragslijn het kabinet denkt te volgen.

— Men meldt dat een groot aantal zweedsche officieren zich hier bevindt; met welk doel is onbekend.

— De berigten dat Piëmont, onder voorwaarde, tot een gemeenschappelijk handelen ten gunste van Polen zou toegetreden zijn, worden gelogenstraft. Viktor Emmanuel en zijn ministers hadden nog niets geweigerd.

— Onderscheidene brochures zijn in het licht gegeven, die allen de aanstaande verkiezingen behandelen. Onder deze bevindt er zich een van Proudhon en een van Charles Garnier.

— De *Patrie* berigt dat het grieksche gezantschap naar Koppenhagen slechts uit drie leden bestaat; de overige leden hadden geen officiëel karakter.

— Het antwoord van Rusland op de nota in betrekking tot Polen is aan de orde van den dag. Eenigen beweren dat het reeds aangenomen is en door een adjudant des Tsaars overgebragt werd. De meeste bladen echter houden vol dat niet voor Vrijdag een antwoord kan worden verwacht. In dit gevoelen deelt de *Constitutionnel*, die dienaangaande goed onderrigt kan zijn.

— De *France* verzekert, dat verscheidene europesche mogendheden (natuurlijk niet de drie beschermers) haar voornemen hebben te kennen gegeven den nieuwen Koning van Griekenland niet te erkennen, vóór dat met koning Otto een schikking is tot stand gekomen. Betreffende de grieksche koningskwestie moet keizer Napoleon, naar men zegt, een brief aan den Koning van Denemarken geschreven hebben.

ENGELAND.

LONDEN, 28 April. De gezant der Noordelijken, de heer Adams, heeft, naar men verneemt, zonder daartoe bevoegd te zijn, aan de reeders van den *Sea-Queen*, een schip dat naar Mexiko vertrekt, een vrijbrief gegeven, die het schip tegen allen roof vrijwaart. Lord Russell heeft hierover een klagt bij het kabinet van Washington ingediend, waarin hij den gezant aanklaagt van zijn bevoegdheid te buiten gegaan te zijn. Men meent dat Lincoln antwoorden zal met Adams terug te roepen.

— Met de paketboot zijn berigten uit Mexiko aangebragt. De belegering van Puebla was op den 26 Maart aangevangen. Een korps fransche troepen bevond zich tusschen deze stad en Mexiko. Generaal Mirandol had naar Cholula de troepen van Comonfort terug gedreven en hun groot verlies toegebragt.

— Volgens de berigten van New-York hebben de tijdingen betreffende de nederlaag aldaar groote ontevredenheid tegen de regering doen ontstaan; men verlangt zeer naar eene verandering in de regering. Daarentegen juicht men in de Zuidelijke Staten en prezident Jefferson Davis heeft van die gunstige stemming gebruik gemaakt, een zeer gunstig rapport over den toestand van het Zuiden uit te vaardigen.

Hij zegt daarin, dat de Zuidelijken alleen en geheel zonder hulp de grootste legers en de krachtigste vloten hunner vijanden hebben verslagen, en dat zij na twee jaren oorlog gevoerd te hebben, met regtmatigen trots konden terugzien op hetgeen zij in dien tijd hadden verrigt. Sprekende van de nederlagen der Noordelijken bij Vicksburg, Port Hudson en Charleston, zegt prezident Davis, dat de strijdkrachten der Zuidelijken nooit zoo talrijk zijn geweest als op dit oogenblik. Hij eindigt met de bevolking aan te moedigen tot de voortzetting van den krijg, maar raadt haar tevens ten sterkste aan, om ijverig den landbouw te beoefenen, liever dan katoen of tabak te planten.

— Aan de *New-York-Times* wordt uit Nieuw-Orleans berigt, dat men wegens de houding der Zuidelijken te Port Hudson, Jackson, Mobile en aan de Atchafolaga vreesde, dat zij een aanval op Nieuw-Orleans in het schild voeren. De zuidelijken waren op genoemde punten circa 60,000 man sterk en konden binnen twaalf uren bij Nieuw-Orleans vereenigd worden, terwijl de generaal Banks minder dan 20,000 man sterk was.

BERLIJN, 28 April. Op de Beurs was gisteren het gerucht verspreid, dat het antwoord van Rusland op de nota van Oostenrijk zeer vijandige uitdrukkingen bevat. Van eene andere zijde verneemt men, dat de nota aan Engeland vrij stroef, die aan Frankrijk echter op zeer vriendschappelijken toon gesteld is.

— De ziekte van den gezant te 's Gravenhage, graaf Oriolla, bestaande in eene hersenontsteking, schijnt sedert zijne aankomst alhier verergerd te zijn. Dien ten gevolge is hij gisteren ter verpleging in de inrigting te Görlitz overgebragt.

In een brief uit Kopenhagen aan de berlijnsche *National-Zeitung*, wordt gemeld, dat al de deensche oorlogschepen uitgerust en 6000 man onder de wapenen geroepen zullen worden.

— Naar men verneemt ware grootvorst Michael, broeder van Tsaar Alexander II en opperbevelhebber der russische troepen in de kaukasische gewesten, bijna in handen der Cirkassiërs gevallen, die zich nog niet aan Rusland onderworpen hebben. Van Anapa had de prins zich naar het fort Ablé begeven met het doel de citadel van Chebiz te bezoeken. De Cirkassiërs, hiervan

onderrigt; overvielen onverhoeds het geleide van den prins en geraakten daarmede slaags. De Russen verloren veel manschappen, en den grootvorst gelukte het niet dan met tallooze moeijelijkheden en na de grootste gevaren te hebben doorgestaan Chebiz te bereiken.

— Volgens de frankforter bladen heeft de militaire kommissie der bondsvergadering voorgesteld in den zomer en herfst van dit jaar eene algemeene monstering van het bondsleger te doen plaats hebben.

— De gevolmagtigde minister van Hannover heeft in de zitting van 24 April te Frankfort de motie gedaan om tegen Denemarken alle vroegere besluiten ten uitvoer te leggen, en Holstein en Lauenburg in den loop van het jaar door bondstroepen te bezetten, tot dat aan de vorderingen van Duitschland was voldaan. Die motie is in handen eener bijzondere kommissie gesteld, welke, zoo men zegt, het voorstel tot aanneming zal doen. Men brengt hiermede de toebereidselen van Denemarken in verband.

ITALIË.

TURIJN, 27 April. Aangaande de woelingen der Mazzinisten in Zwitserland wordt gemeld, dat zij hun plan gewijzigd en van de tyroler expeditie geheel afgezien hebben, om met alle kracht in Zuid-Italië te opereeren.

— Het bezoek van Viktor Emmanuel bij den heer Ricasoli heeft vrij lang geduurd en is, naar men zegt, zeer hartelijk geweest. Ricasoli kwam den Koning van het station afhalen, en geleidde hem naar zijn antiek slot, welks bouwtrant den Koning zeer veel belang scheen in te boezemen. Men kent aan dit bezoek een politiek gewigt toe.

— De afgevaardigde Ricciardi zegt in een aan de *Diritto* gerigten brief dat zich in de gevangenissen van Napels en Sicilië niet minder dan 23,000 staatkundige gevangenen bevinden.

— De partij van de daad is nog steeds ijverig werkzaam. Men verwacht, naar men zegt, een aanval van eenige Garibaldisten op het gebied van Ceprano. Zoo ook wil men weten, dat de Paus de kardinaal De Angelis, verbannen bisschop van Fermo, naar Rome beroepen heeft, om hem den post van sekretaris der Breven toe te vertrouwen.

BELGIË.

BRUSSEL, 29 April. In de gisteren gehouden zitting van de gemeenteraad is door den voorzitter een ontwerpadres aan de kamer voorgelezen, houdende bezwaren tegen art. 8 van het ontwerp van wet op de studiebeurzen, uit welk artikel wordt afgeleid, dat de steden geen legaat ten behoeve van het hooger onderwijs kunnen aannemen. Het adres is met 19 tegen 5 stemmen aangenomen. Men weet dat dit naar aanleiding is van de weigering van het ministerie, om het legaat van den vrijmetselaar Verhaegen aan de hoogeschool te Brussel toe te staan. Men ziet algemeen tegen de aanstaande verkiezingen een scheuring tusschen de brusselsche liberalen te gemoet.

— Onlangs las men in de berigten uit Mexiko een proklamatie van een generaal van Juarez aan "de dapperen van de fransche expeditie," waarin de fransche soldaten werden aangemaand "in den naam van de volksvrijheid en van het beginsel der nationale soevereiniteit," gelijk het daarin heette, zich onder de vlag van Mexiko te scharen.

Thans leest men in een bij de *Indépendance belge* ontvangen schrijven uit Havana, van 30 Maart, dat te Tampico, te Jalapa en te Puebla een aantal fransche dezerteurs waren; in de laatstgemelde stad zou hun aantal meer dan zes honderd beloopen.

De mexikaansche regering heeft al die dezerteurs met geld ondersteund en naar binnen 's lands gezonden, waarvoor eenigen van hen in de dagbladen hunne erkentelijkheid betuigen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 30 April.

BEVALLEN (28 April): C. G. M. van Wattenburg, geb. Steins Bisschop, Z. — M. H. Valleggia, geb. Vermin, Z.

OVERLEDEN (27 April): H. ten Kate.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 29 April. België 2½ pc. 60.90g; 4½ pc. 100.— Metal. 60.50p, Nation. 70.75, Spanje 2 pc. 46.50g; 3 pc. 59.75g.

PARIJS, 29 April. 3 pc. Rente 69.40, 4½ pc. id. 96.30, Fr. Oost. Spoorw. 492, Credit mobilier 1415, 3 pc. Spanje —, 2 pc. id. 47½, Russ. Spoorweg —, Spaansche Leening —.

LONDEN, 29 April. Consols 93, 3 pc. Mexiko 35⅝, 4½ pc. Peru —, 3 pc. id. —, 4½ pc. doll. bonds —, 2 pc. Nieuwe Gren. 33, afgest. — uitgest. 8½, Landwarrants —, 3 pc. [illegible] 3 pc. Port. 48½, 3 pc. Spanje 51, 2 pc. id. 48, Cert. Coup. 11½ Amortis. 34⅝, 4½ pc. Russen, 5 pc. id. 1822 [illegible]. 4½ pc. id. 1860 —, 5 pc. id. 1862 —, 2½ pc. Holland —, 4 pc. id. 101 Illinois Shares —, id. C. B. 7 pc. Oblig. —; 3 pc. Sardinië —, Ecuador —, Nieuwe Grieken 29⅝; 5 pc. Coupons 11¼.

WEENEN, 29 April. 5 pc. Metaliek 75.30; Dito Nationale 81.30, Oost-Aand. 1860 96.90, Bank-Aktien 795, Credit Anstalt 201, Oost.-Fr. Spoorweg 219; Nieuwe Lombard. 265.

HAMBURG, 29 April. 3 pc. Mexiko 32¾, 5 pc. Rusland 56⅝, 3 pc. Spanje 46¾, 2 pc. id. 44¾, Vereinsb. 103½, Noord-Duits. bank 105½.

FRANKFORT, 29 April. 5 pc. Metall. 64⅜, Nation. 70¼, Oost-Aand. 1860 86⅝, 3 pc. Spanje 50½, 2 pc. id. 46¾.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		29 April	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	3½ pCt.	89 a		
Nederl. Bank	4 "	188½		
Nederl., Werkel. Schuld	2½ "	62$^{15}/_{16}$	63$^{1}/_{16}$	63
Dito Dito	3 "	75¼	75⅜	75¼
Dito Dito	4 "	98½	98$^{9}/_{16}$	98½
Oost-Indische Leening	4 "			
Amortisatie-Syndikaat	3½ "			
Handelmaats. op rescontre	"	147		
Dito kontant	4½ "			
Dito Leening 1858	4 "			
Aand. Holl. Spoorweg.				
Leening idem	4½ "			
Rijn idem	4½ "			
Dito 2de Leening	4½ "			
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½ "			
Dito bij *Rothschild*	2½ "			
Frankrijk, Certifikaten	3 "			
Spanje, Obligatiën	2 "	46$^{15}/_{16}$	47	47
Dito	3 "	52¾	52⅞	
Dito Binnenlandsch	3 "	50$^{1}/_{16}$	50⅛	50⅛
Amortisabie-Schuld.		33¾	34½	34½
Bewijzen Coupons.		11	11¼	11¼
Portugal, Obligatiën	3 "	46⅝	46¾	46¾
Dito 1856/1862	3 "	46$^{1}/_{16}$	46$^{3}/_{16}$	46$^{3}/_{16}$
Dito Uitgestelde.		46⅞		
Rusland, Obl. bij *Hope* & C°.	5 "	100⅝	100⅞	100⅞
Dito dito 1828/29	5 "	100⅜		
Certif. dito 1831/33	5 "			
Dito dito 1840	4 "	76¼	76⅜	
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4 "			
Dito dito 5e	4 "			
Dito 5de Serie	5 "			
Dito 1855, 6de Serie	5 "	89¼	89½	89½
Dito Adm. te Hamburg	5 "	84½		
Dito te Londen	5 "			
Dito dito	4½ "			
Dito dito	3 "	57⅝		
Dito bij *Hope* 1860	4½ "	89⅞	90	
Dito Leening 1862	5 "	90⅞		
Inschrijv. in Assign.	6 "			
Certifikaten van dito	6 "	53¼		
Spoorweg-Aktiën	5 "	200½	200¾	
Hypotheek	4½ "			
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500	ƒ	162½		
Obligatiën	4 pCt.			
Pruissen, Obligatiën	4½ "			
Dito 1859	5 "			
Aandeelen 1854	3½ "			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* & C°.	5 "	62¼		
Dito dito	4 "			
Dito Metalliek	5 "	62$^{5}/_{16}$	62¾	62$^{11}/_{16}$
Dito dito	2½ "	31$^{13}/_{16}$	31$^{15}/_{16}$	31⅞
Dito Rente Amst.	5 "	81⅝	81¾	81¾
Dito Nationale 1854	5 "	67⅝	67⅝	67⅝
Weener Bank-Aktiën	8 ƒ	826	828	826
Dito Aand. fl 250, 1839	"	406		
Dito dito " 250, 1854	4 pCt.	248		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	ƒ			
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.				
Denemarken, Oblig. te Londen	4			
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5 "			
Dito 1839 " £ 100	5 "			
Dito 1843 " £ 100	5 "			
Dito 1852/1860	4½ "			
Peru, Geldleening 1854	4½ "			
Dito Fransche	4½ "			
Ecuador, Oblig. 1855	1 "			
Venezuela, Obligatien	2 "	22	22⅛	
Dito	1 "	11$^{9}/_{16}$	11⅝	
Grenada, Obligatien	4¾ "			
dito Gestempelde.		15	15$^{1}/_{16}$	
Dito	2 "	18¼⅜		
Dito Uitgestelde	1½ "	8⅝	8$^{13}/_{16}$	8¾
dito Gestempelde	1 "	8	8$^{5}/_{16}$	8$^{5}/_{16}$
Mexiko, Obligatien	3 "	33⅛	33½	33$^{3}/_{16}$
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & C°. Lr. A.	ƒ			
Dito dito	B. "			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Illinois Spoorweg-Aandeelen.		858½		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 "	76	76⅛	76⅛
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 "			
Louisiana	5 "			
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5 "	27	27⅛	27

Loten 1860 519½, 26, 4 pCt. Holl. Spoor —, Rijnsh. —, 4 pCt. Russ. Spoor. 72, Poolsche Spoorweg-Oblig. —, Galveston stellen 20, Italië 66⅜, Kanaal Noordzee —, 5 pCt. Vereenigde Staten 62⅛, ⅜, ⅝, 6 pCt. id. 66, ¼, Turken 45⅛, ½, $^{3}/_{16}$, Centr. 65, Braz. 1824 £ 200 98¾.

De markt was bij vernieuwing in williger stemming. Inzonderheid vonden Oostenrijksche, Turken en bepaald de Spaansche Amortisable tot aanmerkelijk verhoogde koersen goede koopers. Naar Amerikanen, Mexiko, Grenada en Grieken was mede veel vraag.

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt., Prolongatie 4 pCt., Diskonto 3½ pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 30 April tot 2½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63, Aand. Handel-Maatsch. ——, Spanje, Binnenl. 3 pc. 50⅛, Rusl. Oblig. bij Hope en C°. 5 pc. 100⅞, Cert. 1855, 6de serie 5 pc. 90, Oostenrijk, Met. 5 pc. 63$^{3}/_{16}$, dito 2½ pc. 32, dito Rente Amst. 5 pc. 82, dito Nationale 1854 5 pc 67⅞.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55$^{11}/_{16}$	2/m. Livorno	ƒ 45¾
Zigt	" 56$^{1}/_{16}$	2/m. Napels	" 45¾
2/m. Bordeaux	" 55½	3/m. Petersburg	" 173½
½/m.	" 55⅝	6/w. Weenen	" 100½
3/m. Madrid	" 238	" Augsburg	" 98¼
" Cadix	" 237	" Frankfort	" 98½
" Sevilië	" 235	2/m. Hamburg	" 34$^{15}/_{16}$
" Bilbao	" 235	Zigt	" 35⅛
" Lissabon	" 41⅜	2/m. Londen	" 11.68¾
" Porto	" 41½	Zigt	" 11.75
2/m. Genua	" 45¾	Rotterdam	" ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 29 April.

Tarwe onveranderd: 128 ℔ b. Poolsche ƒ 328.

Rogge ruim prijshoudend: 126 ℔ n. Pruissische ƒ 224; 123 ℔ dito ƒ 215; 122 ℔ o. dito ƒ 225; 121 ℔ Galatz ƒ 214; 119 ℔ Archangel ƒ 215; 119 ℔ Taganrog ƒ 195, 200; op levering iets hooger: in Mei ƒ 191, 192; Julij ƒ 193, 194; Aug. ƒ 195; Okt. ƒ 198, 199.

Garst in een doen: 111 ℔ Deensche ƒ 170.

Haver en Boekweit zonder handel.

Op 6 vaten Olie te leveren in April ek. 83, Okt. 75 ƒ. *Raapolie* op 6/w. ƒ 49¾; Vliegend ƒ 48½; Mei ƒ 49 a 48½; Sept., Okt. Nov., en Dec. ƒ 43¾. *Lijnolie* op 6/w. ƒ 43¾; Vliegend ƒ 43; Mei ƒ 42¾; Sept., Okt., Nov. en Dec. ƒ 42¼. *Hennepolie* op 6/w. ƒ 47¼; Vliegend ƒ 46. *Raapkoeken* per 1000 stuks ƒ 76 a 80. *Lijnkoeken* per 100 stuks ƒ 10 a ƒ 13½.

SCHIEDAM, 29 April. Moutwijn ƒ 12, — Jenever ƒ 17.50; Amst. Proef ƒ 18.75; per Ned. vat zonder fust zonder de belasting. Spoeling ƒ 0.60 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 30 April. Rubbens, (st.), Stettin.
HELVOET, 29 April. Ahrens, Johanna, Koningsbergen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 30 April. Kretschmer, Stad Enschedé; Wansteker, Gerard Pieter Servatius, beide Batavia. Van Dam, Meppel, Japan. Tjakkes, Theodora Josina, Suriname.
HELVOET, 29 April. Earl of Auckland, (st.), Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 30 April, in lading naar:

Maintz.	W. Höhr, Maintz N° 2.
Mannheim.	Hartman, Ocean.
Keulen.	J. Budberg, Cöln N° 3.
Mannheim.	N. Schneckenberger, Adolf Sander.
Dusseldorp en Duisburg.	G. Koenen, Niederrhein N° 111.

Advertentiën.

Vijf-en-Twintigjarige Echtvereeniging

VAN

JOANNES FRANCISCUS THIJSSEN

MET

ANNA MARIA KNURKES.

Hunne dankbare Kinderen.

NIJMEGEN, 1 Mei 1863. (1503)

(1506) Heden overleed in den ouderdom van bijna 69 jaren, MARIA ADELHEID CREMER, Weduwe GERARDUS HERMANUS HAVERKOTTE.

B. HAVERKOTTE.
Uit aller naam.

AMSTERDAM, 25 April 1863.

(1505) Na een langdurig lijden overleed heden mijn dierbare Echtgenoot VINCENT LEDOUX, in den ouderdom van ruim 62 jaren, waarvan ik er circa 37 door een gelukkig huwelijk met hem vereenigd was.

Wed. V. LEDOUX,
FARENSBACH.

AMSTERDAM, 27 April 1863.

(1504) Heden overleed, tot onze bittere droefheid, onze geliefde oudste Zuster, PETRONELLA MARIA FRANCISCA WITLOX, in den ouderdom van ruim 47 jaren, na voorzien te zijn geweest van de H. Sacramenten der stervenden.

WAALWIJK, 28/4 1863. Uit aller naam,
C. A. WITLOX.

Algemeene kennisgeving.

(1500) Eene bekwame Geldersche **Keukenmeid**, ruim 30 jaren oud, van de beste getuigschriften voorzien, zag zich gaarne tegen Augustus of eerder geplaatst, bij voorkeur aan eene Pastorij als **Kerkmeid**. Brieven *franco* onder de Letters E. T. bij den R. C. Boekhandelaar D. H. KONING te Zutphen.

(1490) **UITGELOOT** No **69**, groot *f* 500, rentende 4% in de **Geldleening**, ten behoeve van de Kerk van St. Antonius Abt te Delfshaven. Belanghebbenden wordt bij deze ter kennis gebragt, dat van af 1° Mei 1863, tegen intrekking van het Aandeel met de nog onverschenen Coupons, de betaling zal geschieden, ten huize van den Eerw. Heer Pastoor aldaar, als ook van de Coupons, vers chijnende 1° Mei 1863

(1491) In de gemeente *Veghel* (Noord-Brabant) worden **twee Hulponderwijzers** gevraagd, te weten: *een aan de Openbare Hoofdschool*, waartoe gevorderd wordt het bezit eener Akte van bekwaamheid en toelating voor de Fransche Taal en het Teekenen, op eene jaarwedde van *f* 350.— en een veranderlijk inkomen van p. m. *f* 50.— 's jaars; en *een aan de Openbare School te Zijtaart*, waartoe alleen het bezit eener Akte van bekwaamheid als **Hulponderwijzer** vereischt wordt, op eene jaarwedde van *f* 250.—

Sollicitanten wenden zich met *franco* brieven of in persoon vóór den 15 Mei a. s., onder overlegging hunner bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, tot het Dagelijksch Bestuur dier gemeente.

(1507) De ondergeteekende berigt bij deze dat zij hare sinds 18 jaren bestaan hebbende **Roggenbroodbakkerij** heeft overgedaan aan den Heer A. VAN WELL, terwijl zij haren dank betuigd aan al diegenen welke haar, gedurende dat tijdsverloop, met hunne begunstiging vereerden, tevens de vrijheid nemende haren opvolger in dat zelfde vertrouwen aan te bevelen, hetgeen zij zoo ruimschoots mogt ondervinden.

M. M. THUNNISSEN.

Volgens bovenstaande annonce heb ik de eer bekend te maken, dat ik de **Roggenbroodbakkerij** van Mejufvrouw M. M. THUNNISSEN, Vijzelstraat bij de Munt, op heden heb overgenomen en die vereenigende met mijne reeds bestaande zaak in genoemd huis, op dezelfde wijze zal continueren. Eene zeer prompte en soliede bediening belovende, beveel ik mijne zaak in het bijzonder aan, hopende die begunstiging te ondervinden, welke mijn voorganger zoo zeer te beurt viel.

A. VAN WELL.

AMSTERDAM, 1 Mei 1863.

Middelburgsche Maatschappij van Stoomvaart.

DIENST OP

MIDDELBURG, ROTTERDAM.

EN DAAR TUSSCHEN GELEGEN PLAATSEN.

Mei 1863.

Van Middelburg.			u.	m.		Van Rotterdam.			u.	m.
Vrijdag	1,	's morg.	10	—		Vrijdag	1,	's morg.	7	—
Zaturd.	2,	„	10	30		Zaturd.	2,	„	7	30
Zondag	3,	„	11	—	1	Zondag	3,	„	8	30
Maand.	4,	's midd.	12	—	1	Maand.	4,	„	8	30
Dingsd.	5,	„	12	30	2	Dingsd.	5,	„	9	30
Dond.	7,	's morg.	6	—	3	Woensd.	6,	„	10	15
Vrijdag	8,	„	6	—	3	Vrijdag	8,	„	10	15
Zaturd.	9,	„	6	—	3	Zaturd.	9,	„	10	15
Zondag	10,	„	6	—	3	Zondag	10,	„	10	15
Maand.	11,	„	7	—	4	Maand.	11,	's midd.	12	—
Dingsd.	12,	„	7	—	4	Dingsd.	12,	„	12	—
Woensd.	13,	„	8	—		Woensd.	13,	„	12	30
Dond.	14,	„	9	—		Dond.	14,	's morg.	6	—
Vrijdag	15,	„	10	—		Vrijdag	15,	„	7	—
Zaturd.	16,	„	11	—		Zaturd.	16,	„	7	—
Zondag	17,	„	11	30	1	Zondag	17,	„	8	30
Maand.	18,	's midd.	12	—	1	Maand.	18,	„	8	30
Dingsd.	19,	„	12	30	3	Dingsd.	19,	„	10	15
Dond.	21,	's morg.	6	—	3	Woensd.	20,	„	10	15
Vrijdag	22,	„	6	—	3	Vrijdag	22,	„	10	15
Zaturd.	23,	„	6	—	3	Zaturd.	23,	„	10	15
Zondag	24,	„	6	—	3	Zondag	24,	„	10	15
Maand.	25,	„	6	—	3	Maand.	25,	„	10	15
Dingsd.	26,	„	6	—	3	Dingsd.	26,	„	10	15
Donderd.	28,	„	7	—	4	Woensd.	27,	's midd.	12	—
Vrijdag	29,	„	8	—		Vrijdag	29,	„	1	30
Zaturd.	30,	„	9	—		Zaturd.	30,	's morg.	6	—
Zondag	31,	„	10	—		Zondag	31,	„	6	—

Op de boven gemerkte dagen kan men voor de afvaart te Rotterdam aankomen:

1 met den spoortrein van Utrecht.
2 „ „ „ „ 's Hage.
3 „ „ „ „ Amsterdam en Arnhem over Utrecht.
4 „ „ „ „ Amsterdam over 's Hage.

In correspondentie met DILIGENCEDIENSTEN tusschen Middelburg en Vlissingen, Zierikzeeden het veer te Zijpe, Goes en het Katsche veer, Goes en het Wolphaartsdijksche veer. (1496)

Engelsche en Fransche Talen.

Een **privaat Onderwijzer**, die als zoodanig vele jaren in Engeland en Frankrijk is werkzaam geweest, verlangt nog eenige **Leerlingen**, liefst meer gevorderde en dezulke die zich voor het Onderwijs bestemmen. Behalve akte van bekwaamheid staan hem aanbevelingen van aanzienlijke familien en onderwijzers ter zijde. Adres onder letter G. aan het Bureau dezer Courant. (1403)

R. K. Theologische Boekhandel

VAN

G. MOSMANS,

Groote Markt te *'s Bosch*.

(Dépôt van het Huis H. GOEMAERE te Brussel)

Van de pers gekomen:

DE MAAND MIJNER MOEDER,

of nieuwe Maand van Maria, door Ed. Terwecoren, Priester van de Societeit van Jesus, in 12° . . fl. 0.75
In linnen band met vergulden stempels . . „ 1.10

DE PAROCHIALE MAEND VAN MARIA,

door den Eerw. Heer Laden, Kanunik der Hoofdkerk van Clermont, in 12° . . . fl. 0.62½

OEFENINGEN GEDURENDE DE MAEND MEI,

toegewijd aan de Allerheiligste Maegd en Moeder Gods Maria, in 18° . . . fl. 0.10

MARIA-BLOEMEN.

Nieuwe Meimaand in 31 Betrachtingen . . fl. 0.90
In linnen band, 12° . . . „ 1 10

Maend van Maria, of vervolg van lezingen over de mysterien van de H. Maagd Maria, door den Abt Debussy . . . fl. 0.50

De Litanie van Lorette leerstellig verklaard, in 31 verhandelingen gedurende de maand Mei, door Fr. X. Kuntzer, in 8° . . . fl. 1.10

Marie conversant avec les enfants pendant le mois de mai et les jours de fêtes par Mgr Devie Evêque de Belley. Nouvelle Edition, in 32° fr. 0.80

Mois de Marie, ou suite de lectures sur les mystères de la très-St-Vierge et sur les principales vérités du salut, par l'Abbé L. de Bussi, in 12° fr. 1.—

Mois de Marie Paroissiale, par l'Abbé Laden, Chanoine honoraire de Clermont . . . fr. 1.—

Mois de ma Mère, nouveau mois de Marie, par Ed. Terwecoren, S. J., in 12° . . fr. 1.50

Aux enfants de Marie, par le P. Boone S. J. fr. 0.25

Le Samedi consacré à Marie, ou Considérations sur les vertus et les gloires de la très-sainte Vierge, pour tous les samedis de l'année par le R. P. Cabrini, S. J., in 18° . . . fr. 1.25

Le mois de Marie des prédicateurs ou cours complets de Sermons, Conférences, Instructions pour tous les jours du mois de Marie, pour tous les fêtes et sur tous les sujets se rapportant à la Ste-Vierge, 2 forts vol. gr. in 8° . . . fr. 12.—

La mère de Dieu la mère des hommes, ou explication du mystère de la très-sainte Vierge au pied de la Croix, par le T. R. P. Joachim Ventura, in 12° . . . fr. 1.25

Vie de la Sainte Vierge Marie, proposée pour modèle aux filles, aux Epouses et aux mères chrétiennes, par J. B. Hirsher, traduite de l'allemand et enrichie d'annotations, par J. J. Nyssen, Curé-Doyen de Stavelot, in 8° . . . fr. 2.—

Mede nog voorhanden verschillende werken voor de Maand Mei:

De vrome ziel voor het heilig altaargeheim. Overdenkingen, Voorbereiding en Dankzegging bij de H. Communie, door J. B. Pagani, uit het Italiaansch in het Hollandsch overgebragt, door N. A. Janssen, R. K. Priester. . . fl. 0.75
In linnen band met vergulde stempels . „ 1.15

(1416)

(1459)

BOEKHANDEL

VAN

P. N. VERHOEVEN,

te *'s Bosch*.

Het middel om vermaakt met de kinderen der menschen te zijn Nieuw Communieboek voor Godminnende zielen, etc. In linnen band . . *f* 1.40

Maand van Maria, voor diegenen, welke zich op het innerlijke leven toeleggen, of het ***leven der H. Maagd*** den innerlijken Christen ter navolging voorgesteld, door de Wel-Eerw. H. H. H. . . L., R. K. P. Uit het Fransch . . . *f* 0.60
In linnen . . . *f* 0.75

De Nieuwe Eva of de Moeder des levens. Herinneringen en gebeden voor alle dagen der Maand van Maria . . . *f* 0.60

Navolging der Allerh. Maagd, naar het voorbeeld der navolging van J. C., door een R. K. Pr., uit het fransch, 446 pag. . . . *f* 0.50
In linnen band . . . *f* 0.65

Godsdienstig Handboekje voor Katholieken, bevattende een Noveen van de H. Maagd Maria, bijzonder bij het dragen van de Medaille der Onbevl. Ontvangenis, door Pater BOONE, 310 bladz. gebonden . . . *f* 0.40

De Genoegens der kinderen van Maria, door eene Congreganiste, naar het Fransch door een R. K. Pr. 192 bladz. . . . *f* 0.25
In linnen band. . . . *f* 0.40

De Lofzang van Gods menschwording, of het ***Magnificat***, eene bloem in de Meimaand, door F. J. P. VAN ETTEN, R. K. K. Pr. . . *f* 0.60

Dagelijksche oefeningen voor de maand Mei, toegewijd aan de Allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria. 37 Bladz. . . . *f* 0.10

De maand Mei toegewijd aan de Allerheiligste en Onbevlekte Maagd Maria. Per vel van 31 verschillende oefeningen . . . *f* 0.10

Maria-Bloemen. Nieuwe Mei-maand of 31 betrachtingen, toegewijd aan de Allerh. Maagd en Moeder Gods Maria, 310 pag. . . . *f* 0.90

De weerklank van den H. Berg, bezocht door de Moeder Gods, of verblijf van een maand in het gezelschap der jonge herders van Salette, naar het Fransch door een R. K. Pr., 334 bladz. *f* 0.25

De ware Congreganist, volledig handboek ten dienste der Congregatie van O. L. V., bewerkt door K. A. AUSSEMS, R. K. Priester der orde van den H. Franciscus. 792 Bladz. . . . *f* 1.15
Ingebonden . . . *f* 1.40

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is voorhanden voor de Meimaand:

Mois de Marie des Prédicateurs ou cours complet de *Sermons, conférences instructions* pour tous les jours du mois de Marie, pour toutes les *fêtes* et sur toute les sujets se rapportant à la *très-sainte vierge* accompagnés de riches matériaux tirés 1° de l'Écriture; 2° des saints pères; 3° de la tradition; 4° de la liturgie; 5° des maximes des saints; 6° de la Théologie; 7° des Recueils anecdotiques; 8° des [illegible] oratoires, ascétiques, et symboliques de toutes les époques par M. l'Abbé C. MARTIN. 2 vol. . . . *f* 6.—

La vierge Marie vivant dans l'église. Nouvelles études philosophiques sur le christianisme par AUGUST NICOLAS. 2 vol. . . . *f* 6.—

Le Nouveau Mois de Marie ou le mois de Mai consacré à la gloire de la Mère de Dieu, avec considérations tirées des litanies de la St. Vierge, une notice historique des principaux Sanctuaires dans lesquels elle est honorée, des exemples et des prières pour chaque jour du mois, par Mgr [illegible], Evèque de VERDUN. Nouvelle édition revue et corrigée par M. l'Abbé MATTHIAS, chanoine honoraire de NANCY et de MOULINS. Lederen band . . . *f* 1.10

Nouveau Mois de Marie ou le mois de Mai, consacrée à la glorie de la mère de Dieu, à l'usage des paroisses, communautés et des familles pieuses; contenant des exercices pour tous les jours du mois, et un nouveau choix de cantiques tirées des meilleurs recueils. Deuxième édition, revue et corrigée par un prêtre du Diocèse de Belly. In lederen band *f* 0.75

Mois de Marie à l'usaga des ouvriers et des habitants de la campagne, par un de leurs Frères *f* 0.10

Le mois de Marie de l'Immaculée Conception, par A. GRATRIJ, prêtre de l'oratoire de l'immaculée conception . . . *f* 1.30

Le mois de Marie historique, ou pélerinages aux sanctuaires de la mère de Dieu . . . *f* 0.40

Les trois neuvaines aux pieds de Marie, avec un *cantique nouveau pour chaque jour*, par un directeur de grand séminaire. . . . *f* 1.75

Les Sanctuaires de Marie, histoire de 31 pelerinages à la très Sainte Vierge . . . *f* 0.75

Marie conversant avec ses enfants pendant le mois de Mai, et les jours *de grande fête*, par Mgr. R. A. DEVIE, Évèque de Belley. *f* 0.40

NOUVEAU MOIS DE MARIE

ouvrage posthume de M. l'Abbé DE BUSSI augmenté par un prêtre du diocèse de *malines*, cinquième édition. . . . *f* 0.50

LE MOIS DE MA MÈRE

ou nouveau mois de *Marie*, par ED. TERWECOREN de la Compagnie de *Jésus*. . . . *f* 0.75

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.